

סוכה פרק ראשון סוכה

ו.

עין משפט נר מצוה

א ל א מיי פמי מהלכת
 טומאת הלכה טלס פ"ו
 ל ב מיי פ"ג מהלכות
 טומאת מת הלכה ב
 ופ"ט הלכה י
 ל ב מיי פ"ה מהלכות
 מירוב הלכה ב סמג
 לאון ר"י
 ל ב מיי פ"ח מהל
 שבת הלכה א:
 ב מיי פ"ו מהלכות
 טלס הלכה ב:
 ב מיי פ"ג מהלכות
 שבת עיבור הלכה
 א סמג לאון ספ טור ש"ע
 הלכה יב פ"ג מירב ספי"א א:
 ב מיי פ"ח מהל:
 איסורי ביאה הלכה
 טו ופ"א מהל מקואות
 הלכה יב פ"ג לאון ק"א
 ועשן רמב"ט ט"ז ס"י
 קמ"ט ספי"א א:
 ב מיי פ"ח מהל
 מקואות שם ופ"ב
 הל' טו ט"ט ספי"א א:
 ה:

גפן כדי רביעית יין לנזיר. פי' בקונטרס כדי רביעית זשאר
 איסורי נזיר לאיכא למאן דלמיר זממ' נזיר (דף לז): לולבין
 ועלין ותרנין ומטרפין לשיעור רביעית יין דלמ' יתנס לכוס מלא'
 יין ויכא ממנו רביעית יין ואינו דומה המשער זכום מלא יין למשער

היה לזכום כליו. דליקרו לכו בגדיו: הוא עמא מיד. דלמכ"ט והבא
 אל הבית ימנא: והן טהורין עד שישהה. דלמכ"ט (ויקרא יז) והאכל
 צבית יכבס וגו' ודרשינן דלמכ"ט אין לי אלא אוכל ושוכב אוכל בלא
 שוכב שוכב בלא אוכל לא אוכל ולא שוכב מניין ת"ל יכבס בגדיו

א"היה לבוש כליו וסנדליו ברגליו וטבעותיו
 באצבעותיו הוא טמא מיד והן טהורים עד
 שישהה בכדי אכילת פרס פת חטין ולא פת
 שעורין מיסב ואוכל בליפתן שעורה דתנן
 אב-עצם כשעורה מטמא במגע ובמשא ואינו
 מטמא באהל גפן כדי רביעית יין לנזיר
 תאנה יכגורגרת להוצאת שבת רמון דתנן
 ג-כל כלי בעלי בתים שיעורין כרמונים יארץ
 זית שמן א (ודבש) ז ארץ שכל שיעוריה כויתים
 כל שיעוריה סלקא דעתך הא איכא הני
 דאמרינן אלא אימא שרוב שיעוריה כויתים
 דבש יככותבת הגסה ביום הכפורים אלמא
 דאורייתא ניהו ותסברא שיעורין מי כתיבי
 אלא א הלכתא ניהו וקרא אסמכתא בעלמא
 הוא חציצין דאורייתא ניהו דכתיב ורחץ
 א (את בשרו) במים ויטול ידיו ורחץ
 בינו לבין המים כי אתאי הלכתא לשיעור
 כדרבה בר בר חנה דאמר רבה בר בר חנה
 הנימא אחת קשורה חוצצת שלש אינן
 חוצצות שתיים אינו יודע שיעור נמי דאורייתא
 ניהו דכתיב ורחץ את בשרו במים את
 הטפל לבשרו ומאי ניהו שיעור כי אתאי
 הלכתא לכדדרי יצחק דאמר רבי יצחק
 דבר

ואם קופנו לציצות הכל מה ת"ל
 והאוכל ליתן לשיעור שוכב כדי אכילה
 שאין טעוין כיצום בגדים עד שישהה
 כדי אכילה וגופו טמא מיד דהכי
 כתיב והבא אל הבית ימנא ולא כתיב
 כיצום בגדים והאוכל צבית דהיינו
 שזהה כדי אכילה יכבס בגדיו: איניא
 פרס. חזי ככר שיעורו כחמיס אותו
 למון שמי סעודות לעירוב דתנן
 צביצובין (דף פב): חיה לבית המנוגע:
 פת חטין. שיהיה מועטת משל
 שעורים: מיסב. דהיינו דרך אכילה.
 מי שהוה מיסב הוה עסוק באכילה
 ואינו טרוד בצבירים אחרים: ע"ס
 כשעורה. מן המט: ואינו מטמא באהל.
 כשיעור זה עד שיהא שדרה או גולגולת
 שלמה או רוב מנין אצרי אדם:
 גפן. מה שיעורו: כ"ד רביעית יין.
 זשאר איסורי נזיר לאיכא למאן
 דלמיר זממכת נזיר (דף לז): דלמכ"ט
 ולולבין ועלין מנטרפין לשיעור רביעית
 יין שאס יתנס לכוס מלא יין עד
 שיכא ממנו רביעית יין. ואין דומה
 המשער זכום מלא מים למשער ציין
 משום דין עז הוא ואינו ממנה ללמא
 אלא נהיב ונגש על שפת הכוס יותר
 מן המים: סאנה. מה שיעורו זה:
 כגורגרת להוצאת שבת. שיעורו בכל
 האוכלים: כל כלי צעלי צמים שיעורין. נקציהם: כרמון. דעד
 שיקב כמוליא רמון שם כלי עליו ומקבל טומאה לפי שצביל הבית חס
 על כליו וכשהוא מוליא יזמים הוא משמטם צו רמונים. אכל כלי אומן
 שעומד לימכר טהור נקב כל שהוא: רוב שיעוריה כויתים. מת
 ונצילה ואיסור חלב ודס ופיגול ונותר וטמא וגיד הנשה: דבש.
 כל מיני מתיקה קרויין דבש וממרים מיני מתיקה הן: כוסמת.
 תמרה: ליום הכפורים. דלא כתיב ביה אכילה אלא אשר לא תעונה
 (ויקרא כג) מיד דמייצב דעמיה ומפקע ליה מעיניו: מי כסיני.
 כלום כתיב בתורה ע"ס כשעורה וצית המנוגע צחטין וכן כולם:
 ה"ג צביר צמים שלא יהא דבר חוץ לו: נומא אחס קשורה. ומקפיד
 עליו חוץ למיהדק שפיר ולא עיילי זה מיא ואמרינן לקמן גזרינן
 על מיעוטו המקפיד: שלש אינן חוץ לו. לפי שהשער קשה ולא מיהדק
 שפיר ועיילי ביה מיא: אה טפל לזשור. יהא צמים. הטפל הדבוק:
 דבר

תורה אור השלם

- א. ארץ חקיה ושערה
 ופ"ג ויתאנה וימנו ארץ
 וית שטן ודבש:
 דברים ח ה
- והיה ביום השביעי
 יגלח את כל שערו את
 ראשו ואת זקנו ואת גבת
 עיניו ואת כל שערו
 ויגלח וכבס את בגדיו
 ויגלח את שורו בפנים
 ויטהר: ויקרא יד ט

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה אלא הלכתא
 וכו' משמע קמ' דרדשה
 גמורה היא דלמיר:

רבינו הגנאל

מצאונו שכתוב בספוק
 והבא אל הבית והאוכל
 בבית והשוכב בבית, היה
 [ולן לומר והבא אל הבית
 דדיר, ואני אומר הבא
 טמא, האוכל והשוכב לא
 כשן. ותניא בתורה
 כתיבם אמ סופנו לברכות
 הבא אצ"פ שאינו לא
 אוכל ולא שוכב מה
 תיב' אוכל ושוכב, אלא
 ליתן שיעור להבא כדי
 אכילה שביכיהל. וכמה
 שיעור אכילה, כדי אכילת
 פרס פת חטין ולא פת
 שעורין, שיעורין האוכלה
 בלפתן. ושנין במס' פרה
 פירק ראשון כיוצא בו
 אחד האוכל בבית המנוגע
 פרס, משלש לקב. אמרו
 לו מ"ח לסאה, אמר
 להם כן שמתו חתם.
 אמר בן עזאי אני אפרש
 כהאתא אומר משלש לקב
 אין בו חלה וכשהאתא
 אימיר מ"ח לסאה מיעטתו
 חלתו. שעורה, עצם
 כשעורה מטמא במגע
 ובמשא ולא באהל,
 ומפורש במס' אהלות.
 גפן, כדי רביעית יין לנזיר.
 ואמרינן שיעור רביעית
 הן. תמנה כו'. ושניין
 לצולם הלכתא, והאי קרא
 דכתיב ארץ חטה ושעורה
 וגו' אסמכתא בעלמא.
 חציצין דאורייתא ניהו,
 דכתיב ורחץ את בשרו
 במים, שלא יהא דבר חוצץ
 בינו ובין המים. ודחינן מן התורה חציצת בשרו, כי אתאי הלכתא לשיעור. שיעור נמי דאורייתא, דכתיב ביה ורחץ
 את בשרו, ודרשינן את הטפל לבשרו ומאי ניהו שיעור. ואמרינן נימא אחת קשורה חוצצת, שלש אינן חוצצות משום
 דמחלחלי ועייל בהו מיא, שתיים אינו יודע. אלא כי אתאי הלכתא לרובו ולמיעוטו ולמקפיד ולשאינו מקפיד, וכדרי יצחק,
 דאמר ר' יצחק כו'.

כמו צמיתה ור' עקיבא סבר כיון דלמיר קרא וענבים לחים ויצמים
 לא יאכל מה אכילה כזית אף כל צבית כלומר אף שמה וקולת קשה
 לגירסא זו דהיכא אשכחן דלמיר רביעית צבידי דלכילה וצריך לומר
 דמשמע ליה דכי קמיני עד שיאכל מן הענבים צזית ה"ה צמיתה
 ומשנה ראשונה דלמיר עד שיסתה רביעית ומה אכילה אלא מר
 נקיע אכילה משום דליף מנייה לענין צמיה ומה נקיע צמיה מלש
 דליף מנייה לענין אכילה ור"ת גריס שמה צבידי מ"ק לא מדמה לכו
 לכל איסורי נזיר לאכילה וכן מלא צספר ישן ויש ספרים שכתבו
 צהן ולא מדמי לכו לאיסורי נזיר לשמיה והכל אחד אכל לאכילה
 נוחא טפי פ"י משנה ראשונה מתלקת צין אכילה לשמיה ולא ילפינן
 מהדדי ולגירסא זו הו"א אכילה כזית לכולי עלמא וצשמעין גרס
 ר"ת צזית יין לנזיר ואתאי ככ"ע וצבידי דלכילה וקשה לפי ר"ת
 דמאי נפקא מינה דשמעין אותו זית זכום מלא יין דכן יכול לשער
 צמים כמו יין צמקס ששימו הו"א חציצין צין ציין צין צמים שם
 שימו כמו כן החרגנים והגיס ואם נעמיד דמיה צמיה כיון דלמירין לחייב צמיה מה שמפיל שיעור צזית מן היין דהו"א
 דבר מועט ה"א פשיטא דכיון דשמה יין דשעוריה א (מהכא) דאי אפשר לשער אלא ציין וקולת משמע צירושלמי דנזיר כפר"ת דלכילה לכולי
 עלמא צזית דקאמר התם משנה ראשונה עד שיסתה רביעית יין דהו"א דרשינן שר שר מה שר שגאמר להלן רביעית אף שר האמור
 כאן רביעית חזרו לומר לא יאכל ולא יסתה מה אכילה צזית אף שמה צזית: ב"ב כ"ד בע"י בתים שיעורין כרמונים. גני כלי עץ
 מיתניא פ"ו דכלים אכל בכלי חרס מן פ' שלישי דכלים [מ"א] העשוי לאוכלין שיעורין כויתים העשוי למשקים כו' והא דלמיר צסוף המצניע
 (שבת דף טז): חמש מדות בכלי חרס יקב כמוליא זית טהור מלקבל זיתים ועדיין כלי הוא לקבל רמונים היינו אם יחדו לרמונים אכל סתמו
 כמוליא זית: שיעורין כרמונים. צמס' כליס פ' י"ו [מ"ד] מן הרמונים שאמרו שלשה אחוים זה צוה ולא שיהא צריך נקב גדול כל
 כך כדי שיהא צבת אחת אלא אחד לצד דהא אמר צסוף המצניע (שבת דף טז): כמוליא רמון משמע רמון אחד דלא קאמר רמונים
 ועוד צפ' אלו קשרים (שם דף ק"ב): וצפ' עושין פסין (עירובין דף כד). דצעי חוקיה יקב: כמוליא זית וסתמו וחזר ויקב כמוליא זית וסתמו עד
 שהשלימו למוליא רמון מהו הוה ליה למיינקט יקב כמוליא רמון וסתמו וחזר ויקב כמוליא רמון וסתמו עד שהשלימו לשלשה רמונים מהו
 ונראה לפרש דהא דנקט שלשה רמונים אחוים דלע"פ שמואלים זה אחר זה אין נוחין ללמא דרך נקב צר כמו שהיה יוצא זה אחר זה צפני עלמא
 עוד יש לפרש דנקט שלשה אחוים זה צוה משום דרמון גדול יחיד צפני עלמא או שנים גדולים יותר מדאי והגדלים ארבעה אחוים קטנים
 יותר מדאי אכל הגדלים שלשה צינונים ומשערים צהן: ונע"ע מוספות שבת ק"ב: ד"ה עד ומוספות עירובין ד: ד"ה שיעורין: א"א הלכתא
 ניהו וקרא אסמכתא בעלמא. מכאן קשה לגירסת הספרים דצפ' צמל דיומא (דף פ. ו) וס' דל"ר יוחנן שיעורין ועושין הלכה למשה מסיני
 ופריך שיעורין מיכנת כתיבי ארץ חטה ופשיטא אלא אימא שיעורין של עושין וקשה לאומה גירסא דמאי ספרין מיכנת כתיבי ה"א מסיק הא
 דקרא אסמכתא היה ועוד מאי קמשי אימא שיעורין של עושין על השיעור הקשה מיכנת כתיבי ועוד דבבל דבומח דמיימי האי קרא
 דשיעורין מיימי כולה מילמא דר' חנן דהכא ומתוך כך גריס התם בקונטרס עושין מיכנת כתיבי אלא אימא שיעורין של עושין וצפ' כ"ד
 מצרכין (בבבית ד' מא. ו) משמע קולת א (ד) דרשה גמורה דלמיר רב א (מחא אמר) ר' יצחק כל המוקדם צספוק זה מוקדם לזכרה שגאמר ארץ
 חטה וגו' והדר אמר ופליגא דר' חנן דלמיר ר' חנן כל הפסוק לשיעורין נאמר ושמא למאי דמסיק התם ואידך שיעורין מי כתיבי לא פליגי:
 דבר

היה לבוש כליו. וכן
 כולל דרך לנשטן קרויין
 בגדיו ונעלין אכלו ומכ"ט
 האוכל צבית יכבס את
 בגדיו ודרשינן דלמכ"ט
 הכניס מקרא דהא אוכל
 לאו אכילה ממש הוא אלא
 שיהא כדי שיעור אכילה,
 וצבילה בלא שיהיה אלו
 מטמא בגדים (עירובין ט.
 אכילת פרס. ד צבילין ט.
 מון סעודה ציעות, פרס
 לענין פרוכה ששיעורו
 כתיב ככר האמור צעירוב
 דצעין מון צ' סעודות,
 ומן המט (שם פב): חיה
 לבית המנוגע (שם ט.
 פת חטין. אין שיהא
 בה כפת שיעורין (שם).
 מיסב. שיהיה זו צבירה
 צעירוב, ולא כהכנת
 צעירוב והולך ובה שהוא
 שיהא צבילתו יותר (שם).
 ואוכלה בלפתן. שאלת
 מיר (שם). ואינו מטמא
 באהל. שום ע"ס בלא
 צביר עד שיהא צ' שדרה
 שלמה או גולגולת או
 רוב צנינו צ' שוקיים ויך
 אחת או רוב מניין ק"ה
 אצרי (שם). כדי רביעית
 יין לנזיר. לחייבו מלקות
 (שם) אכל המלעס חתם
 וללבוש כשיעור רביעית יין
 חייב ואין שיעור רביעית
 יין ורביעית מים שוק,
 לפי שצין ע"ס והמים
 קלשין ויש כרביעית יין
 יותר ממים שיש צבירות
 מים, דלמירין צבית (שם).
 גני רביעית דס שיקול
 לקוש ולעמוד על כות
 משום דמקפיד, אכל מיר
 דקלש לא הוה רביעית
 דדייה מוח (ברכות טא).
 בברורגרת. היה חלה
 יבישה ובה שיעור לא אוכל
 ארס לענין הוצאת שבת
 דתנן (שבת ע"ב): הו"א
 אוכלין כגורגרת (עירובין
 ט). שיעורין כרמונים.
 יקב כמוליא רמון טהור,
 צעלי צמס חסיס כל
 ליה, הלך יקב כמוליא
 קטניות מלעניו זיתים,
 יקב כמוליא זית משמטם
 לצחוס, יקב כמוליא אגוז
 משמטם צו רמונים, אכל
 של חותן המיר למיר
 לא הוה שיעוריה צבי
 (ברכות טא) וכעירין עירובין
 (שם). שרוב שיעוריה
 דכתיבם. אכילת חלה ויה
 ומה ופגול וטמא ועניה
 וצמיה עמאה וצביר המט
 להאחיל ונגע צבילות
 (עירובין ט). דבש. כל
 דבש האמור בתורה דבש
 ממרים, וכדלמיר התם
 כמרים פ"ח מ"ג) אין
 מוציין כויתים כי אס מו'
 דהיינו דבש (עירובין ט). שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין המים. צביר צמים משמע שגג צביר למים (ב"ק פב).
 (עירובין ט). נימא אחת קשורה חוצצת. למא' להוקיע שפיר אע"פ המים נכנסין צביר (שם).
 שלש אינן חוצצות. ללא מיהדק שפיר ועיילי צוה מים (שם).